

Obsah

Předmluva	4
Seznam použitých označení, veličin a jednotek	6
Indexy	9
Zkratky	11
1 Teoretické základy oscilačního průtoku	13
1.1 Dynamické charakteristiky hydraulického vedení s rozloženými parametry při malých změnách od ustáleného stavu	13
1.1.1 Dokonale pružná trubice	14
1.1.1.1 Vedení se ztrátami, kvazistacionární rychlostní profil	14
1.1.1.2 Bezeztrátové vedení	22
1.1.1.3 Vedení se ztrátami, nestacionární rychlostní profil	23
1.1.2 Trubice s vazko - elastickými vlastnostmi	28
1.1.2.1 Komplexní modul pružnosti	28
1.1.2.2 Základní dynamické parametry	30
1.2 Dynamické charakteristiky vedení s rozloženými parametry při velkých změnách od ustáleného stavu	32
1.3 Dynamické charakteristiky vedení se soustředěnými parametry	33
1.4 Fyzikální parametry kapalin	36
1.5 Příklady	38
2 Použití lineárních n-pólů pro řešení oscilačního průtoku	42
2.1 Hydraulické vedení	42
2.1.1 Rozložené parametry	42
2.1.2 Soustředěné parametry	46
2.2 Frekvenční přenosy	47
2.3 Zvláštní případy okrajových podmínek hydraulického vedení	50
2.3.1 Vedení hydraulicky otevřené	50
2.3.2 Vedení hydraulicky zavřené	51
2.3.3 Polonekonečné vedení	52
2.3.4 Vedení s okrajovou podmínkou $Z(l) = Z_p$	52
2.4 Příklady	55
3 Maticové metody analýzy hydraulických obvodů	62
3.1 Přenosové matice B základních prvků se soustředěnými parametry	63
3.1.1 Jednoduché dvojbrany	64

3.1.2 Prvky s převažujícím vlivem odporu proti zrychlení kapaliny	64
3.1.3 Prvky s převažujícím vlivem odporu proti pohybu kapaliny	66
3.1.4 Prvky s převažujícím vlivem hydraulické kapacity	67
3.1.5 Jiné hydraulické prvky	69
3.1.6 Základní mechanické členy	71
3.2 Maticový způsob popisu hydraulického obvodu	72
3.2.1 Kaskádní spojení prvků ve větvi	73
3.2.2 Paralelní spojení větví	74
3.2.3 Uzel větví	75
3.3 Maticová metoda výpočtu frekvenčních přenosů	76
3.4 Vlastní frekvence	77
3.5 Příklady	78
4 Numerické řešení oscilačního pohybu kapaliny	85
4.1 Numerické metody, přehled a hodnocení	85
4.2 Zakódování struktury hydraulického obvodu	86
4.3 Numerický postup výpočtu součinitele β	87
4.4 Problematika řešení fyzikálních médií	91
5 Tlakové pulsace v hydraulických obvodech	92
5.1 Způsob vytváření pulsací	92
5.2 Dynamický odpor (impedance) hydrogenerátoru	93
5.3 Tlakové pulsace v obvodech se zubovým hydrogenerátorem	97
5.4 Tlakové pulsace v obvodu s pístovým hydrogenerátorem	107
5.4.1 Ideální hydrogenerátor	107
5.4.2 Skutečný hydrogenerátor	110
5.5 Výpočet tlakových pulsací	114
5.6 Příklady	115
6 Tlumiče pulsací a jejich charakteristiky	120
6.1 Rozdělení a základní vlastnosti tlumičů	120
6.2 Průchozí a vložený útlum	122
6.3 Tlumiče typu dolní propust (TDP)	125
6.3.1 Jednokomorový tlumič se soustředěnými parametry	125
6.3.2 Vícekomorový tlumič se soustředěnými parametry	129
6.3.3 Dvoukomorový tlumič s dlouhým spojovacím vedením	134
6.3.4 Jednokomorový tlumič s rozloženými parametry	136

6.4	Tlumiče typu pásmová zádrž (TPZ)	139
6.4.1	Paralelní odbočka (prostá, s komorou, s různou délkou větví)	139
6.4.2	Pneumohydraulický akumulátor	143
6.5	Kombinované tlumiče	148
6.5.1	Komorový tlumič se zasunutým výstupem	148
6.5.2	Komorový tlumič s přepážkou	151
6.6	Souhrn vlastností tlumičů	152
6.7	Příklady	152
7	Tlumení pulsací v hydraulických obvodech	158
7.1	Vliv okrajových podmínek	158
7.2	Vliv polohy umístění tlumiče v obvodu	160
7.2.1	Komorový tlumič	161
7.2.2	Akumulátor	163
7.2.3	Paralelní komora s hrdlem	167
7.3	Příklady	168
8	Praktické aplikace	176
8.1	Hydraulické obvody energetických centrál	176
8.2	Hydraulické obvody tvářecích strojů	176
8.2.1	Kovací lis CKV 84/105 (největší síla lisu 105 MN)	176
8.2.2	Vytlačovací lis CXP 1250-P (Bitterfeld) - SRN	177
8.2.3	Lis CTP 1600-P (Francie)	180
8.3	Tlaková zkouška nádoby	182
8.4	Hydrostatické ploché ložisko	183
8.5	Modely odběrných kanálů pro měření tlakových pulsací	183
8.6	Potrubí kompresorové stanice 25 MW dálkového plynovodu	184
9	Experimentální výzkum oscilačního průtoku	186
9.1	Generování pulsací	186
9.2	Měření pulsací, zpracování a vyhodnocení výsledků	189
9.3	Příklady	193
	Literatura	197
	Rejstřík	207